

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická/praktická část*

Jméno a příjmení studenta	Alžbeta Furtkevičová		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimedia a design/Design obuvi		
Forma studia	Prezenční	Akad. rok	2020/2021
Název práce	Dadaismus		
Oponent práce	Mgr. Helena Maňasová Hradská		

Lakonicky, podobně jako ve své bakalářské práci, „Punk,“ nazvala autorka svou práci diplomovou prostě „Dadaismus.“ Přirozeně se nejedná o monografické zhodnocení jednoho z avantgardních směrů, nýbrž o pokus zachytit echo oné tvůrčí, byť krizové atmosféry válečných a dvacátých let minulého století. V úvodních kapitolách autorka stručně předkládá podoby dada v Evropě a v USA, pak přibližuje několik klíčových osobností z oblasti grafického a módního designu, které na odkaz dadaismu navazují. Celý text je nepřehlédnutelně prodchnut nadšením a pochopením pro kritický, provokativní a neoblomný přístup, který za všemi variacemi dadaismu stojí a které pojí toto hnutí s termínem anti-umění.

Byť se v teoretické části objevují mnohdy poněkud neuvážlivé zkratky a zjednodušení vyplývající z použité literatury (viz níže), byť považují způsob, jak autorka v textu vytváří dojem dadaistického prvenství ve využití principu ready-made, koláže a mnohdy termín nepečlivě překrývá s anti-uměním nebo s punkem, jinde se společensko-politickou subverzí, po celou dobu text koncentrovaně sleduje především postoj tvůrce, umělce či designéra, který stojí za tvůrčí odvahou porušovat konvence a ostentativně upozorňovat na jiný možný pohled na lidskou zkušenost a kreativní produkci a na způsoby, jak je lze prezentovat a přesvědčivě ukazuje, že se takový přístup vyplácí.

V textu je několik neblahých překlepů a chyb v interpunkci (s. 33 Taige namísto Teige, s. 13 Der Schammade namísto Die Schmmade), občas anglicismus v psaní velkých písmen (Newyorský...). Autorka by se napříště měla vyvarovat přejímek ze starší literatury, které jsou ještě silně prodchnuty dobovou rétorikou (s. 12) či pře-exponovaností ústředního tématu u popularizační literatury (Sassoon, s. 17). V kolážích J. Pacauda jistě najdeme i jiné než dadaistické vlivy (L. Moholy-Nagy, P. Zwart...), ostatně technika koláže minula jen málo avantgardních směrů. Volnost, s jakou autorka nakládá s odkazem dadaismu, dokládá kapitola 4, kde nejlépe vystupuje do popředí tendence současného designu odezírat ze rtů dadaismu především jeho schopnost šokovat, provokovat, podřývat jistoty a pozice dosavadních, například i módních, autorit. Osobně se domnívám, že právě takový způsob zacházení s dědictvím dadaismu je dadaistický sám o sobě a jako takový naráží na hořkou příchut' nemožnosti tvorby a umění vyhnout se dalšímu institucionálnímu přivlastnění.

Na diplomové práci oceňuji především způsob, jak se autorce podařilo navázat na přehledovou část teoretickou ironicky vyznívajícím textem části praktické, kterou autorka popsala s nadhledem, kritickým vtípem a zároveň s velmi konkrétními odkazy na zkušenost

prožitého období pandemických omezení. Právě tento sebekritický a společenskou situaci reflektující přístup, který sahá k nástrojům vtipu, ironie a parodie je současným gestem přihlašujícím se k odkazu dávné moderní zkušenosti těch, kterým dnes poněkud zjednodušeně říkáme dadaisté.

Navzdory výše uvedeným výtkám doporučuji práci k obhajobě.

Návrh klasifikaceA - výborně.....

V(e)Bošovicích..... dne15. 8. 2021.....

Helena Maňasová Hradská

.....
podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------

* nehodící se škrtněte